

2017/2054(INL)

7.9.2017

FÖRSLAG TILL BETÄNKANDE

om Europaparlamentets sammansättning
(2017/2054(INL))

Utskottet för konstitutionella frågor

Föredragande: Danuta Maria Hübner och Pedro Silva Pereira

INNEHÅLL

	SIDA
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3
BILAGA TILL FÖRSLAGET TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION.....	5
MOTIVERING.....	8
BILAGA I	11

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om Europaparlamentets sammansättning (2017/2054(INL))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artikel 14.2 i Fördraget om Europeiska unionen,
- med beaktande av sin resolution av den 13 mars 2013 om Europaparlamentets sammansättning inför valet 2014¹,
- med beaktande av artiklarna 46, 52 och 84 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för konstitutionella frågor (A8-0000/2017), och av följande skäl:
 - A. Europaparlamentets sammansättning bör respektera kriterierna i artikel 14.2 första stycket i fördraget om Europeiska unionen, det vill säga att antalet företrädare för unionens medborgare inte får överstiga 750, plus talmannen, att medborgarna ska företrädas med degressiv proportionalitet, med minst sex ledamöter per medlemsstat, och att ingen medlemsstat får tilldelas fler än 96 platser.
 - B. Förenade kungariket lämnade in sin anmälan om utträde enligt artikel 50 i EU-fördraget den 29 mars 2017, vilket innebär att fördragen och unionens hela regelverk ska upphöra att tillämpas på landet den dag då avtalet om utträde träder i kraft eller, om det inte är möjligt, två år efter dagen för anmälan, det vill säga senast den 29 mars 2019, om inte Europeiska rådet i samförstånd med Förenade kungariket med enhällighet beslutar att förlänga denna tidsfrist.
 - C. Parlamentet har behandlat ett antal förslag om ett permanent system för fördelning av platserna på grundval av matematiska formler, som hade beställts av och presenterats för parlamentet.
 - D. I sin resolution av den 11 november 2015 om en reform av Europeiska unionens vallag² angav parlamentet sin ståndpunkt om att upprätta en gemensam valkrets där listorna toppas av dem som varje politisk familj nominerat som kandidat till befattningen som kommissionens ordförande.
 - E. En ändring av EU:s vallag kommer att vara nödvändig för att skapa den rättsliga grunden för en sådan gemensam valkrets.
 - 1. Europaparlamentet är medvetet om att den nuvarande fördelningen av platser endast delvis överensstämmer med principen om degressiv proportionalitet och därför bör korrigeras så snart som möjligt.
 - 2. Europaparlamentet erkänner den rättsosäkerhet som skapats genom att Förenade

¹ P7_TA(2013)0082.

² Antagna texter, P8_TA(2015)0395.

kungariket åberopat artikel 50 i fördraget om Europeiska unionen, att datumet för avslutande av brexitförhandlingarna är okänt och att det är omöjligt att utan en ändring av fördraget anpassa rådets system för omröstning med kvalificerad majoritet, vilket bör fastställas i samband med fördelningen av platserna i parlamentet för att på ett bättre sätt säkerställa den interinstitutionella balansen.

3. Europaparlamentet betonar att, samtidigt som de matematiska formlerna erbjuder en stor potential för ett permanent system för fördelning av platser i framtiden, gör den politiska och rättsliga osäkerheten till följd av Förenade kungarikets utträde ur EU att det i slutändan är politiskt ohållbart för parlamentet att föreslå ett permanent system i detta skede.
4. Europaparlamentet konstaterar att fram till dess att Förenade kungariket lämnar unionen skulle den mest hållbara lösning som erbjuder rättssäkerhet för medlemsstaterna vara att behålla samma fördelning av platser i parlamentet som den som tillämpades för valperioden 2014–2019.
5. Europaparlamentet föreslår att en ny fördelning av platserna i parlamentet omedelbart bör tillämpas när det råder rättssäkerhet och Förenade kungarikets utträde ur unionen får rättsverkan. Parlamentet insisterar på att de ledamöter av Europaparlamentet som kommer att inta de platser som härrör från denna nya fördelning alla ska tillträda sina platser i parlamentet samtidigt.
6. Europaparlamentet föreslår att denna nya fördelning av platserna bör vara opartisk, objektiv och baseras på följande principer: respekt för principen om degressiv proportionalitet, ingen förlust av platser för någon av medlemsstaterna och användning av endast en minimal andel av de platser som Förenade kungariket lämnar.
7. Europaparlamentet understryker att den nya fördelning som föreslås skulle göra det möjligt att minska storleken på parlamentet till 699 ledamöter, plus talmannen, vilket lämnar tillräckligt manöverutrymme för att tillgodose eventuella framtida utvidgningar av EU och ledamöter som väljs i en gemensam valkrets.
8. Europaparlamentet anser att den föreslagna principbaserade fördelningen utgör en fast grund för ett framtida inrättande av ett permanent system och efterlyser antagandet av ett sådant permanent system inom den närmaste framtiden. Parlamentet föreslår att ett sådant system ska väljas i god tid före valet till Europaparlamentet 2024.
9. Europaparlamentet överlämnar till Europeiska rådet det bifogade förslaget till Europeiska rådets beslut om fastställande av Europaparlamentets sammansättning, på grundval av dess initiativrätt enligt artikel 14.2 i fördraget om Europeiska unionen. Parlamentet understryker det brådskande behovet av att anta detta beslut, som måste godkännas av parlamentet, så att medlemsstaterna i god tid kan anta nödvändiga interna bestämmelser för att göra det möjligt för dem att anordna valet till Europaparlamentet för valperioden 2019–2024.
10. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution och det bifogade förslaget till Europeiska rådets beslut, tillsammans med det tidigare nämnda betänkandet från utskottet för konstitutionella frågor, till Europeiska rådet, kommissionen och medlemsstaternas regeringar och parlament.

BILAGA TILL FÖRSLAGET TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

Förslag till Europeiska rådets beslut om Europaparlamentets sammansättning

EUROPEISKA RÅDET HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artikel 14.2,

med beaktande av Europaparlamentets initiativ,

med beaktande av Europaparlamentets godkännande,

av följande skäl:

- (1) I artikel 14.2 första stycket i fördraget om Europeiska unionen fastställs kriterierna för parlamentets sammansättning, det vill säga att antalet företrädare för unionens medborgare inte får överstiga 750, plus talmannen, att medborgarna ska företrädas med degressiv proportionalitet, med minst sex ledamöter per medlemsstat, och att ingen medlemsstat får tilldelas fler än 96 platser.
- (2) I artikel 10 i fördraget om Europeiska unionen föreskrivs bland annat att unionens sätt att fungera ska bygga på representativ demokrati, där medborgarna ska företrädas direkt på unionsnivå i Europaparlamentet, och medlemsstaterna ska företrädas i rådet av sina regeringar, vilka själva ska vara demokratiskt ansvariga inför sina nationella parlament eller sina medborgare. Artikel 14.2 i fördraget om Europeiska unionen, om Europaparlamentets sammansättning, är därför tillämplig inom ramen för de mera omfattande institutionella bestämmelser som fastställs i fördragen, vilka även inbegriper bestämmelserna om beslutsfattande i rådet.
- (3) Från och med det val till Europaparlamentet som följer på antagandet av den rättsliga grunden för transnationella listor bör ett antal företrädare i Europaparlamentet väljas i en gemensam valkrets som omfattar hela Europeiska unionens territorium.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Vid tillämpningen av bestämmelserna i artikel 14.2 i fördraget om Europeiska unionen ska följande principer gälla:

- Vid fördelningen av platser i Europaparlamentet ska man fullt utnyttja de lägsta och högsta tröskelvärden per medlemsstat som fastställs i fördraget om Europeiska unionen, så att respektive befolkningsstorlek avspeglas så nära som möjligt.

- Degressiv proportionalitet ska definieras på följande sätt: Kvoten mellan befolkning och antalet platser för varje medlemsstat, före avrundning till heltal, ska variera beroende på staternas respektive befolkningsstorlek, så att varje ledamot i Europaparlamentet från en medlemsstat med större befolkningsstorlek företräder fler medborgare än en ledamot från en medlemsstat med mindre befolkningsstorlek, och omvänt att ju fler invånare en medlemsstat har, desto fler platser har den rätt till.

Artikel 2

Den totala befolkningsstorleken i medlemsstaterna beräknas av kommissionen (Eurostat) utifrån uppgifter från medlemsstaterna och enligt en metod som fastställts genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1260/2013¹.

Artikel 3

1. Det antal företrädare i Europaparlamentet som väljs i varje medlemsstat för valperioden 2019–2024 ska vara det som föreskrivs i artikel 3 i Europeiska rådets beslut 2013/312/EU av den 28 juni 2013².

När emellertid Förenade kungarikets utträde ur unionen får rättsverkan ska det antal företrädare i Europaparlamentet som ska väljas i varje medlemsstat för valperioden 2019–2024 fastställas enligt följande:

Belgien	21
Bulgarien	17
Tjeckien	21
Danmark	14
Tyskland	96
Estland	7
Irland	13
Grekland	21
Spanien	58
Frankrike	78
Kroatien	12
Italien	76
Cypern	6
Lettland	8
Litauen	11
Luxemburg	6
Ungern	21
Malta	6
Nederländerna	28
Österrike	19
Polen	51

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1260/2013 av den 20 november 2013 om europeisk befolkningsstatistik (EUT L 330, 10.12.2013, s. 39).

² Europeiska rådets beslut 2013/312/EU av den 28 juni 2013 om Europaparlamentets sammansättning (EUT L 181, 29.6.2013, s. 57).

Portugal	21
Rumänien	32
Slovenien	8
Slovakien	14
Finland	14
Sverige	21

2. Om den dag då Förenade kungarikets utträde ur unionen får rättsverkan infaller efter valet till Europaparlamentet 2019, ska varje berörd medlemsstat utse de personer som kommer att uppta de extra platser som härrör från skillnaden mellan det antal platser som tilldelats den medlemsstaten i artikel 3 i beslut 2013/312/EU och det antal platser som den tilldelats i enlighet med punkt 1 andra stycket i den här artikeln. Medlemsstaterna ska utse de personer som kommer att uppta dessa extra platser i enlighet med sin lagstiftning, under förutsättning att personerna i fråga har valts genom allmänna direkta val och med hänvisning till resultatet av valet till Europaparlamentet 2019.

3. De företrädare i Europaparlamentet som upptar de extra platser som avses i punkt 2 ska tillträda sina platser i parlamentet samtidigt.

Artikel 4

I tillräckligt god tid innan valperioden 2024–2029 inleds ska Europaparlamentet, i enlighet med artikel 14.2 i fördraget om Europeiska unionen, för Europeiska rådet lägga fram ett förslag till permanent metod för fördelning av platser mellan medlemsstaterna.

Artikel 5

Detta beslut träder i kraft dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i ...

*På Europeiska rådets vägnar
Ordförande*

MOTIVERING

Fördelningen av platser i parlamentet är en politiskt känslig fråga, eftersom den har direkt inverkan på medborgarnas representation i den enda EU-institution vars medlemmar väljs genom direkta val. Därför är det av yttersta vikt att se till att Europaparlamentets sammansättning bygger på rättvisa, öppna, objektiva, hållbara och opartiska principer.

Fördelningen av platser i Europaparlamentet måste göras i enlighet med de allmänna bestämmelserna i artikel 14 i EU-fördraget. Dessa bestämmelser gäller parlamentets storlek och det högsta och lägsta antal platser som ska tilldelas varje medlemsstat, och det slås också fast att platserna måste fördelas i enlighet med principen om degressiv proportionalitet. Denna princip definieras för närvarande i Europeiska rådets beslut 2013/312/EU.

Den nuvarande fördelningen av platserna i parlamentet följer bara till viss del principen om degressiv proportionalitet såsom den definierats i sekundärrätten. Den aktuella fördelningen har antagits som en ”pragmatisk lösning”, som också utformades för att delvis kompensera för den obalans som uppkommer på grund av rådets nuvarande omröstningssystem. Denna pragmatiska lösning utarbetades 2013 genom en politisk kompromiss, enligt principen att ingen ska vinna och ingen ska förlora mer än en plats. Denna politiska kompromiss innebar att Europaparlamentsledamöter från medlemsstater med en relativt liten befolkning i vissa fall företrädde fler medborgare per person än sina kollegor från medlemsstater med en relativt sett större befolkningsstorlek¹. Det strider mot den nuvarande definitionen av principen om degressiv proportionalitet.

Europaparlamentet har alltid lagt stor vikt vid behovet av att överväga ett system för fördelning av platser i parlamentet i samband med en översyn av rådets omröstningssystem, i syfte att säkerställa den interinstitutionella balansen². I Europeiska rådets beslut 2013/312/EU av den 28 juni 2013 om parlamentets sammansättning berörs denna fråga kort. Det måste dock noteras att en ändring av rådets omröstningsregler skulle kräva en ändring av fördragen.

Genom åren har parlamentet erkänt betydelsen av att inrätta ett permanent system för en rättvis, objektiv och öppen³ fördelning av platser, före varje val till Europaparlamentet, i enlighet med bestämmelserna i fördragen. För att finna en lämplig metod har parlamentet beställt ett antal studier där olika matematiska modeller för platsfördelningen undersöks. Något permanent system har dock ännu inte införts.

I sin resolution av den 13 mars 2013 om Europaparlamentets sammansättning inför valet 2014⁴ åtog sig parlamentet att föreslå ett system för fördelning av platser. Denna idé fångades upp av Europeiska rådet i artikel 4 i dess beslut från juni 2013 om

¹ De franska, brittiska och spanska ledamöterna av Europaparlamentet företrädde fler medborgare än de tyska; de nederländska ledamöterna företrädde fler medborgare än de rumänska; de svenska och österrikiska ledamöterna företrädde fler medborgare än de ungerska; de danska ledamöterna företrädde fler medborgare än de bulgariska, och de irländska ledamöterna företrädde fler medborgare än de slovakiska.

² Denna fråga tas upp i parlamentets resolutioner P6_TA(2007)0429 och P7_TA-PROV(2014)0082.

³ Meddelande om fördelningen av platser i Europaparlamentet mellan EU:s medlemsstater

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/note/join/2011/432760/IPOL-AFCO_NT\(2011\)432760_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/note/join/2011/432760/IPOL-AFCO_NT(2011)432760_EN.pdf)

och en fördjupad analys av reformen av Europaparlamentet: sammansättning, förfarande och legitimitet:

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2015/510002/IPOL_IDA\(2015\)510002_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2015/510002/IPOL_IDA(2015)510002_EN.pdf)

⁴ P6_TA(2013)0082.

Europaparlamentets sammansättning¹ (som godkändes av parlamentet). I beslutet slogs det fast att parlamentet skulle lägga fram ett förslag till utformning av ”... ett system som i framtiden gör det möjligt att före varje nytt val till Europaparlamentet fördela platserna mellan medlemsstaterna ...” senast i slutet av 2016. Av tvingande politiska skäl med koppling till den brittiska folkomröstningen den 23 juni 2016 kunde parlamentet inte lägga fram något förslag före 2016 års utgång, såsom krävdes enligt Europeiska rådets beslut.

Föredragandena har undersökt ett antal förslag om ett permanent system för fördelning av platserna i parlamentet på grundval av matematiska formler². Bland de förslag som närmast motsvarar alla kriterier var FPS-metoden (fast, proportionell till befolkningsstorleken och kvadratroten ur befolkningsstorleken). Den ger intressanta resultat som förtjänar ytterligare analys och bör beaktas vid den framtida fördelningen av platser från och med valet 2024.

Samtidigt som denna och andra formler uppfyller de formella villkoren för att åstadkomma en sammansättning av parlamentet som fullt ut följer kraven i artikel 14.2 i EU-fördraget, erbjuder de inte någon lösning som också är politiskt acceptabel på lång sikt och i nuläget. Den nuvarande politiska situationen gör det mycket svårt att binda sig till ett permanent system för fördelning av platserna i parlamentet vid denna tidpunkt. Den politiska osäkerheten förvärras ytterligare av den rättsosäkerhet som följer av att artikel 50 åberopats av Förenade kungariket. Detta är fallet särskilt eftersom förfarandet för utarbetandet av Europeiska rådets beslut i bilagan till denna resolution ska vara avslutat senast sommaren 2018, på grund av rättsliga begränsningar i vissa medlemsstater. Vid denna tidpunkt kommer Förenade kungarikets utträde ur EU inte att ha slutförts. Det är därför i detta skede rättsligt och politiskt omöjligt att föreslå ett permanent system för fördelning av platserna i parlamentet.

Vidare har Europaparlamentet redan framhållit betydelsen av sambandet mellan ett permanent system för fördelning av platser och en översyn av omröstningssystemet i rådet, som inte kan uppnås utan en fördragsändring, och därför anser föredragandena att inrättandet av ett system bör skjutas upp till en tidpunkt då den politiska kontexten är mogen för en övergripande diskussion om den interinstitutionella balansen.

Föredragandenas förslag: en principbaserad lösning

Föredragandena lägger fram ett förslag till Europeiska rådets beslut om parlamentets sammansättning som erbjuder en fördelning av platser mellan medlemsstaterna som är rättvis, objektiv och grundad på klara principer. Med hänsyn till att medlemsstaterna i tillräckligt god tid före valet måste ha rättssäkerhet när det gäller det antal företrädare som de skulle välja för valperioden 2019–2024 föreslår föredragandena att bibehålla den nuvarande fördelningen av platser för den period då Förenade kungariket fortfarande är medlem i unionen. När Förenade kungariket formellt och juridiskt utträder ur unionen skulle den nya fördelningen träda i kraft.

Denna nya fördelning grundas på tre principer:

1. Respekt för principen om degressiv proportionalitet, som krävs enligt artikel 14 i EU-

¹ Europeiska rådets beslut av den 28 juni 2013 om Europaparlamentets sammansättning.

² [Djupanalys av Europaparlamentets sammansättning, Utredningsavdelning C, PE583.117, och förslagen angående FPS-metoden av prof. Victoriano Ramirez Gonzalez samt den lösning med “700 ledamöter, sammansättning utan förluster” som föreslagits av prof. Grimmett, prof. Pukelsheim, prof. Ramirez Gonzalez, prof. Slomczynski och prof. Zyczkowski](#)

fördraget.

2. Ingen förlust av platser för någon medlemsstat.
3. En minimal omfördelning av de platser som frigörs genom Förenade kungarikets utträde ur EU.

Den föreslagna lösningen är ett möjligt alternativ i den aktuella politiska situationen och respekterar fullt ut de tre ovannämnda principerna och alla kriterier i artikel 14 i EU-fördraget. I föredragandenas förslag används ett minimalt antal brittiska platser som skulle förbli vakanta när Förenade kungarikets utträde ur EU formellt och rättsligt har avslutats, varigenom parlamentets storlek minskas till 699 ledamöter plus talmannen. Detta skulle innebära att 51 platser förblir tillgängliga för potentiella framtida utvidgningar eller för att delvis användas för en gemensam valkrets.

Dessutom rättar den nya principbaserade fördelningen till alla överträdelser av principen om degressiv proportionalitet, utan att detta medför någon förlust av platser för medlemsstaterna, samtidigt som storleken på parlamentet minskas.

Bilaga I illustrerar effekten av föredragandenas förslag på fördelningen av platser mellan medlemsstaterna. Framför allt visar den att den föreslagna lösningen respekterar principen om degressiv proportionalitet genom att uppfylla följande två kriterier:

- (1) Ingen stat med mindre befolkningsstorlek ska tilldelas fler platser än en stat med större befolkningsstorlek.
- (2) Förhållandet mellan befolkningsstorlek och platser ska öka med ökande befolkningsstorlek, före avrundning till heltal.

När det gäller frågan om den gemensamma valkretsen vill föredragandena framhålla att denna fråga bör regleras inom ramen för reformen av den europeiska vallagen. I sin resolution av den 11 november 2015 om en reform av Europeiska unionens vallag angav parlamentet möjligheten att upprätta en gemensam valkrets där listorna toppas av dem som varje politisk familj nominerat som kandidat till befattningen som kommissionens ordförande. Därför bör, när den rättsliga grunden har antagits, inrättandet av en gemensam valkrets och avsättandet av en del av platserna i parlamentet för detta ändamål övervägas inför framtida val.

BILAGA I

Principbaserad lösning för fördelning av platser i parlamentet för valperioden 2019–2024:

	Befolknings- storlek 2017 ¹	Nuvarande fördelning av platser	Befolknings- storlek per EP-ledamot	Ny fördelning	Befolknings- storlek per EP-ledamot
Tyskland	82064489	96	854838	96	854838
Frankrike	66661621	74	900833	78	854636
Förenade kungariket	65341183	73	895085		
Italien	61302519	73	839761	76	806612
Spanien	46438422	54	859971	58	800662
Polen	37967209	51	744455	51	744455
Rumänien	19759968	32	617499	32	617499
Nederländerna	17235349	26	662898	28	615548
Belgien	11289853	21	537612	21	537612
Grekland	10793526	21	513977	21	513977
Tjeckien	10445783	21	497418	21	497418
Portugal	10341330	21	492444	21	492444
Ungern	9830485	21	468118	21	468118
Sverige	9998000	20	499900	21	476095
Österrike	8711500	18	483972	19	458500
Bulgarien	7153784	17	420811	17	420811
Danmark	5700917	13	438532	14	407208
Finland	5465408	13	420416	14	390386
Slovakien	5407910	13	415993	14	386279
Irland	4664156	11	424014	13	358781
Kroatien	4190669	11	380970	12	349222
Litauen	2888558	11	262596	11	262596
Slovenien	2064188	8	258024	8	258024
Lettland	1968957	8	246120	8	246120
Estland	1315944	6	219324	7	187992
Cypern	848319	6	141387	6	141387
Luxemburg	576249	6	96042	6	96042
Malta	434403	6	72401	6	72401
TOTALT	510860699	751		700	

¹ I enlighet med rådets beslut 2016/2353/EU, Euratom.